

UUDENMAAN KANSANMUSIIKKIYHDISTYS 40 VUOTTA HISTORIA

YHDISTYS PERUSTETAAN

Vuodesta 1964 suuren suosion saaneiden Oriveden kansantanssi- ja musiikkikurssien yhteydessä perustettiin vuonna 1968 Suomen Kansanmusiikkiyhdistys. Tämä yhdistys muutettiin varsin pian Suomen Kansanmusiikkiliitoksi, johon maakunnalliset yhdistykset voivat liittyä. Alusta alkaen prof. Erkki Ala-Könni oli liiton puheenjohtajana usean vuoden ajan.

Espoolainen opettaja Timo Koski, alkuaikojen varapuheenjohtajana, halusi Uudellemaalle oman kansanmusiikkiyhdistyksen. Kevättalvella 1969 kokoonnuttiin Klaukkalan kansakoululle suunnittelemaan omaa yhdistystä. Läsnä olivat Timo ja Teppo Koski, Raimo ja Veikko Leino, Leena Saku, Veikko Laine, Jussi Janka-Murros ja opettaja Pulkkinen. Sittemmin jatkettiin vuoden aikana ohjelmallisilla iltamilla Askolan Isolla-Pirtillä, Röykän-Leppilammen nuorisoseuratalolla, Tapiolassa ja Hyvinkään kirjastotiloissa. Niin loppuvuodesta 1969 päästiin viralliseen yhdistysmuotoon. Hyvinkäällä toimineella Bardit -nimisellä laulu- ja soitinyhtyeen pontevilla jäsenillä Ilmo Häkkisen johdolla saatiin jatkailu päätymään ja yhdistys rekisteröintiin.

PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT

Ensimmäinen puheenjohtaja oli Timo Koski. Hänen jälkeensä seurasi Reino Harjunkoski Espoosta ja seuraavana tuusulalainen Erkki Leskinen. Järvenpääläinen Pauli Salo, helsinkiläiset Erkki Jokinen ja Jussi Tarkkanen olivat seuraavina vuorossa. Tämän jälkeen yhdistystä luotsasi vuodesta 1998 Anja Hinkkanen ja hänen sääntöjen mukaisen erovuoden aikana oltermanni Tapani Mäkinen, Anjan toimiessa ns. toiminnanjohtajana.

Yhdistyksen sihteereinä ovat toimineet monet henkilöt. Pitkäaikaisimmista mainittakoon Sakari Toivonen, Kari Sihvonen ja Raija Arminen. Viime aikoina sihteerin tehtäviä ovat hoitaneet Vesa Kari ja Lasse Wallius.

TALOUS JA RAHASTONHOITAJAT

Ensimmäiset jäsenmaksut, 5 markkaa, kerättiin Hyvinkään kokouksen yhteydessä. Raimo Leino hoiti rahastonhoitajan tehtäviä kolmekymmentä vuotta. Raimo Leinon jälkeen tilejä on hoitanut Pentti Kärki. Jäsenmaksujen perintä on siirtynyt Suomen Kansanmusiikkiliitolle. Aikoinaan on saatu avustusta Uudenmaan maakuntarahastosta. Nuottikirjat ja ensimmäinen yhteinen kasetti Polskaa Bulevardilla ja vuonna 1999 Cd-levy Etelästä tuulee tuotettiin sillä riskillä, että tuotteita myydään. Voittoa myynnistä ei ole tullut, mutta tuotantokustannukset on saatu peitettyä.

JÄSENISTÖ

1990-luvulla jäsenistöä oli kirjoilla vähän yli kolmesataa. Maksuvelvoitteensa suorittaneita jäseniä on ollut nykyisin 230 - 250 henkeä. Suurin osa jäsenistä soittaa tai laulaa jossakin kokoonpanossa. Joukossa on myös kannattavia jäseniä ja Pelimanni-lehden tilaajia. Yhteisöjäsenenä toimivat Halsbrytarna, Ketsurat, Karkkiharmonikat ja Luomukanteleet, kaikki rekisteröityjä yhdistyksiä johtokuntineen.

EDUSTUS

Uudenmaan Kansanmusiikkiyhdistys ry. on Suomen Kansanmusiikkiliiton jäsenyhdistys. Matti Rantanen, Jussi Tarkkanen, Erkki Jokinen, Raimo Nummela ja Anja Hinkkanen ovat toimineet SKAL:n hallituksessa. Yhdistys on mukana Sepän Soitto ry:n hallituksessa. Raimo Leino toimi pitkään SS ry:n puheenjohtajana. Anja Hinkkanen on toiminut siellä varapuheenjohtajana ja ollut viime vuosina vastuussa Pelimanniyhtyeiden SM-kilpailun järjestelyistä .

Uudenmaan Kansanmusiikkiyhdistys on mukana Seurasaarisäätiön kansantanssitoimikunnassa. Yhteyttä on pidetty aktiivisesti Nummella järjestettäviin Helavalkeisiin ja Uudenmaan Nuorisoseurojen Liittoon. Kansalaisfoorumien avustuksella on hoidettu pelimannikursseja.

OLTERMANNIT

Ensimmäinen uusmaalainen oltermanni oli Martin Hellström Espoosta. Häntä seurasi Nummelta Jussi Janka-Murros. Nykyinen oltermannimme on Tapani Mäkinen. Heillä kaikilla on takanaan huomattavat ansiot soittajana ja erityisesti kansanperinteen tuntijoina ja tallentajina.

KUNNIAMERKIT JA PLAKETIT

Kaustisen kansanmusiikkijuhlien hallitus on antanut Plaketin seuraaville uusmaalaisille pelimanneille: Jussi Janka-Murros, Timo Koski, Tapani Mäkinen, Raimo Leino ja Anja Hinkkanen. Suomen kansanmusiikkiliiton kultaisen ansiomerkin on saanut ensimmäisenä Raimo Leino vuonna 1992. Hopeisia ansiomerkkejä ovat saaneet useammat yhdistyksen ansioituneet muusikot.

YHDISTYKSEN OMAT HUOMIONOSOITUKSET

Yhdistys nimeää Vuoden Uusmaalaisen Yhtyeen julkisessa konsertissa aina kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Kunnian ovat saaneet Esbo Spelmanslag, Mandora, Sakarat, Leikarit, Vantaan Kansanpelimannit, Trio Kolme M ja Spelarit.

Yhdistys on myös palkinnut nuoria soittajia Martti Pokela -kiertopalkinnolla. Vuoden nuori pelimanni - arvon ovat saaneet Taina Kärhä (kantele), Stefan Immilä. (hanuri), Tony Wallius (klarineti), Pauliina Pajala (viulu), Martta Haveri (kantele), Kasmir Uusitupa (viulu) ja Topi Salonen (viulu)

KILPAILUT

Ennen nykymuotoisia kilpasoittoja on mainittava ainakin seuraavien viulunsoittajien menestyminen: August Ekman, Yrjö Alanko ja Veikko Leino. Uusmaalaisia on ollut menestyksellisesti mukana eteläpohjalaisten Spelien kilpailuissa mm.: Taito Järvinen (huuliharppu), Torvald Jungebrand, Pertti Huhtamäki, Juha Virtanen (1.-2.rivinen hanuri), Esko Räsänen (mandoliini), Paavo Helistö (klarineti) ja Tapani Mäkinen (2-rivinen hanuri).

Pelimanniyhtyeiden Suomen mestaruuskisassa ovat menestyneet erinomaisesti mm.: Leikarit, Meiskarit, Halsbrytarna, Järvenpään Settlementipelimannit, Lohjan pelimannit, Vantaan Kansanpelimannit, Suopelimannit, Thalamus 1999, Espoon pelimannit ja Blatentsaine 2005. Myös musiikkiopistojen nuorten ryhmät ovat menestyneet hienosti.

TILAISUUDET

Uudenmaan Kansanmusiikkiyhdistyksen ryhmät ovat esiintyneet paitsi Sepän soitossa, Nummen Helavalkeilla, Espoon Pilpatuksessa, Itä-Helsingin kulttuuriviikoilla, Taiteiden Yössä, Seurasaaressa, Espan lavalla ja erityisesti olleet pääosassa Helsingissä järjestetyissä Samuelin Poloneesitapahtumissa. Kaustisen Kansanmusiikkijuhlilla tuotettiin kokonainen Uusimaa- maakuntapäivä. Uusmaalaisia yhtyeitä tapaa kaikkialla Suomessa kansanmusiikitapahtumissa. Ulkomailla, erityisesti Suomi-talot ja Finnfest-juhlat ovat saaneet vieraakseen uusmaalaisia ryhmiä esiintymään.

KOULUTUS

Ensimmäiset viikonlopun soittokurssit tehtiin yhteistyössä Uudenmaan nuorisoseurainliiton kanssa. Sittenkin kurssien painopiste on siirtynyt pelimannimusiikin puolelle unohtamatta kansantanssien säestysmusiikkeja.

Monet yhtyeet toimivat talvisaikaan kansalais- ja työväenopistojen opintopiireinä pätevien ohjaajien johdolla. Yhteissoittokurssien antia on kuultu Samuelin Poloneesin radioitavissa konserteissa. Ky-läpelimannit Pekka Pentikäinen ja Jarmo Romppanen toimivat myös kaksivuotiskaudellaan useissa yhtyeissä ns. sparraajina. Maunulan ja Vantaan pelimannikurssit olivat merkittäviä myös nuorison koulutuksessa 1990-luvulla. Soittajat ovat ahkerasti kouluttautuneet Ala-Könni-opiston kesäkursseilla, Oriveden joululomakursseilla ja eri puolilla maata järjestetyillä soitinkursseilla.

JULKAISUT JA ÄÄNITTEET

Seitsemänkymmentäluvulla koottiin ensimmäinen Uusmaalainen Nuottikirja. Erikoisuutena siinä oli pelimannihistorian lisänä korkeatasoinen ruotsinnos. Uusmaalainen Nuottikirja 2 eli Lohjan Nuottikirja ja Raimo Leinon toimittama Kansanomaisia soitteita Nurmijärveltä, nuottikirja 3, ilmestyivät peräkkäin. Näissä kirjoissa on taltioitu yli 330 uusmaalaista soitetta, joita on kiitettävästi soitettu myös muualla Suomessa. Lohjan ja Nurmijärven kunnat ovat avustaneet nuottikirjojen painatusta.

Vuoden 2000 Tanssipitojen yhteissoiton huumassa syntyi ajatus uusmaalaisesta kokoelmasta Juhlahetkien musiikkia, joka tuotettiin omakustanteena. Ensimmäiset uusmaalaiset äänitteet ovat kaukaa vuodelta 1938. A.O. Väisänen soitatti Yleisradion pikalevyille muutamien esiintyjien kappaleita. Nykyisin monilla yhtyeillä on omia Cd-tallenteita. Uudenmaan kokoomakasetti Polskaa Bulevardilla tuotettiin vuonna 1992 ja juhluvuoden 1999 merkeissä tehtiin onnistunut Ete- lästä tuulee - Cd-levy, jossa soittaa peräti 20 yhtyettä.

YHTEENVETO

Olen koonnut edellä olevan aineiston pääosin Raimo Leinon kokoamasta historiikista Uudenmaan Kansanmusiikkiyhdistyksen 30-vuotisjuhliin vuodelta 1999. Täydentämisehdotuksia otamme mielihyvin vastaan. Nyt 40-vuotisjuhlien kynnyksellä Uudenmaan Kansanmusiikkiyhdistys ry kiittää kaikkia vuosien saatossa mukana olleita järjestökonkareita ja pelimanneja, niin laulajia kuin soittajia, jotka ovat vaalineet kansallisia arvoja ja suomalaista kulttuuria. Olisi tärkeää muistaa tallentaa myös vaikkapa yhtyeitten kotisivuille omaa historiaa tulevien sukupolvien tutkittavaksi. Olkaamme ylpeitä omasta identiteetistämme.

Pääsiäisenä 2008 Anja Hinkkanen